

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Metodické dny pro krajské úřady

Videokonference

21. listopad 2019

**Konkrétní dotazy k projednání
agenda občanských průkazů a cestovních dokladů**

Ministerstvo vnitra
odbor správních činností

OBSAH

1	KÚ STŘEDOČESKÉHO KRAJE (dotaz č. 1)	3
2	KÚ PLZEŇSKÉHO KRAJE (dotaz č. 2 – 5).....	4
3	KÚ KARLOVARSKÉHO KRAJE (dotaz č. 6 – 7).....	6
4	KÚ PARDUBICKÉHO KRAJE (dotaz č. 8 – 14)	8
5	KÚ KRAJE VYSOČINA (dotaz č. 15 – 16)	11
6	KÚ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE (dotaz č. 17 – 21)	13
7	KÚ OLOMOUCKÉHO KRAJE (dotaz č. 22 – 24)	15
8	KÚ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE (dotaz č. 25 – 28).....	17
9	KÚ ZLÍNSKÉHO KRAJE (dotaz č. 29)	20

1 KÚ STŘEDOČESKÉHO KRAJE (dotaz č. 1)

1. Stornování podané žádosti o CD (dotaz MěÚ Lysá nad Labem)

Proč je umožněno stornování podané žádosti o občanský průkaz a proč tato možnost není dána u cestovních dokladů?

NÁZOR KÚ

Názor neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

Vydání cestovního pasu probíhá na rozdíl od vydání občanského průkazu ve správním řízení, proto musí být dodržen postup stanovený správním řádem.

2 KÚ PLZEŇSKÉHO KRAJE (dotaz č. 2 – 5)

2. Zápis rodných čísel do OP

Platí stále, že od 1. 1. 2020 skončí zápis rodných čísel do občanských průkazů? Pokud ano, zmizí kolonka RČ i ze žádosti o OP?

NÁZOR KÚ

Rodné číslo by se mělo postupně ze všech dokladů odstraňovat, podrobnější informace nám nejsou zatím známy.

STANOVISKO OSČ

V současné době prochází legislativním procesem zákon, který má ukončení zápisu rodného čísla do občanského průkazu oddálit. Podle návrhu se předpokládá ukončení zápisu rodného čísla do občanského průkazu ke konci roku 2021. Podoba žádosti o občanský průkaz po ukončení zápisu rodného čísla do občanského průkazu zatím není známa, ale lze předpokládat odstranění tohoto údaje i ze žádosti o občanský průkaz.

3. Využívání BOKu v praxi

Bude se vůbec někdy využívat BOK, který se zadává již od roku 2012?

NÁZOR KÚ

V novém zákoně by měl být BOK navržen jako nepovinný kód. Záleží ještě, zda to projde a bude schváleno.

STANOVISKO OSČ

Návrh zákona o občanských průkazech předpokládá využití BOK například k dodatečnému ověření držitele při fyzickém prokázání jeho totožnosti nebo k autentizaci držitele občanského průkazu při ohlášení ztráty nebo odcizení občanského průkazu. Současně je do návrhu zapracováno nepovinné zadání BOK k občanskému průkazu.

4. Harmonogram přepojování z okresních evidencí

Existuje nějaký harmonogram, podle kterého jsou úřady postupně přepojovány ze stávajících okresních evidencí (WYSA) na centrální evidence a lze ho zveřejnit?

NÁZOR KÚ

Zatím nám není znám přesný harmonogram. Centrální aplikace C227 bude nasazována etapově. Přepojeny musí být vždy najednou všechny ORP v daném okrese. Hlavním kritériem pro přepojení je technická připravenost ORP a technický stav okresního serveru.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. Centrální aplikace C227 bude nasazována etapově. Přepojeny musí být vždy najednou všechny ORP v daném okrese. Hlavním kritériem pro přepojení je technická připravenost ORP a technický stav okresního serveru.

5. Pokutování zákonného zástupce v případě ztráty OP dítěte

Lze pokutovat zákonného zástupce dítěte, který opakovaně v krátkém časovém úseku ztratil OP dítěte, jehož je zástupcem a v jaké výši? (Tyto případy se začínají množit, někteří zákonní zástupci přistupují k dětským OP velmi laxně!)

NÁZOR KÚ

Za občanský průkaz nezletilého nese odpovědnost zákonný zástupce, lze ho tedy za opakovanou ztrátu OP v krátkém časovém úseku pokutovat. Je však vždy na správním orgánu, aby konkrétní případ posoudil a rozhodl se, zda pokutu uloží a v jaké výši – viz § 16a odst. 3 zákona o OP.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. V souladu s § 14 odst. 2 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, přecházejí povinnosti za občana mladšího 15 let ve vztahu k občanskému průkazu na osoby uvedené v § 8 odst. 3 zákona o občanských průkazech.

3 KÚ KARLOVARSKÉHO KRAJE (dotaz č. 6 – 7)

6. Protokol o skončení platnosti cestovního dokladu a jeho archivace

Pokud platnost cestovního dokladu končí z důvodu poškození, obsahuje-li cestovní doklad nesprávné údaje nebo držitel podstatně změnil svou podobu, je s občanem sepsán protokol o skončení platnosti cestovního dokladu. Údaj o skončení platnosti CD je poté úředníkem vyznačen do IS CD. Je správné tento protokol uchovávat v materiálech pasové evidence (MPE)?

Archivace protokolu není dána zákonem, lhůtu si můžeme určit v interním skartačním předpise sami?

NÁZOR KÚ

Vzhledem k tomu, že žádost o cestovní doklad je řízení o žádosti a vede se tak vlastně správním řízením, tento protokol by měl být ve spise držitele dokladu (MPE).

K době archivace – protokol v MPE vedeme stejnou lhůtu jako žádost o vydání cestovního pasu.

STANOVISKO OSČ

Doporučujeme vést protokol o skončení platnosti ve skartační lhůtě S/1. Obecní úřad obce s rozšířenou působností by měl mít tuto skartační lhůtu uvedenou ve vlastním spisovém řádu. V informaci na úseku OP a CD jsou doporučené skartační lhůty i pro ostatní materiály z úseku cestovních dokladů a občanských průkazů.

Pro úplnost uvádíme, že zákon o cestovních dokladech v § 31 nespecifikuje konkrétní lhůtu pro vedení spisové dokumentace k žádostem o vydání cestovního pasu, a proto odbor správních činností MV doporučuje vést manuální evidenci žádostí po stejnou dobu, jako jsou uchovávány údaje v agendovém informačním systému evidence cestovních dokladů podle § 29 odst. 5 zákona o cestovních dokladech, a to konkrétně po dobu 15 let od skončení platnosti dokladu. Tato lhůta byla doporučena již v rámci odpovědí na dotazy k problematice skartací žádostí o vydání cestovního pasu pod č.j. MV-73137-2/SC-2016 ze dne 26. srpna 2016.

7. Podávání žádostí o doklady za nezletilé občany – místo zákonného zástupce může podat žádost o cestovní pas pěstoun, atp.

Na Magistrát města Karlovy Vary se dostavila pěstounka žádající o vydání osobního dokladu pro nezletilé dítě s rozsudkem o svěřením dítěte do pěstounské péče. V rozsudku bylo zároveň uvedeno, že může podat žádost o osobní doklady pro nezletilé dítě. V tomto případě není potřeba připojit k žádosti o cestovní pas souhlas zákonného zástupce s ověřeným podpisem?

NÁZOR KÚ

Vzhledem k tomu, že rozsudek byl datován někdy v roce 2016 a stav se tak již mohl změnit, požadovali jsme po pěstounce souhlas zákonného zástupce.

STANOVISKO OSČ

V rozhodnutích soudu je třeba rozlišovat k čemu je pěstoun oprávněn v souvislosti s vydáním občanského průkazu/cestovního pasu pro občana mladšího 15 let, zda se jedná pouze o podání žádosti o osobní doklad místo zákonného zástupce, nebo o oprávnění k podání žádosti o občanský průkaz/cestovní pas bez souhlasu zákonného zástupce s jeho vydáním.

Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů, upravuje možnost podání žádosti o cestovní pas pěstounem v § 17 odst. 4 následovně: „**Místo zákonného zástupce může podat žádost pěstoun, osoba, které byl občan mladší 15 let svěřen do péče, nebo ředitel zařízení pro výkon ústavní výchovy anebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které pečují na základě soudního rozhodnutí o občana mladšího 15 let. Tyto osoby připojují k žádosti souhlas zákonného zástupce s jeho ověřeným podpisem.**“ Souhlas se podle § 17 odst. 5 nevyžaduje, pokud je jeho opatření spojeno s překážkou těžko překonatelnou. V souladu s výše uvedeným se domníváme, že při podání žádosti o cestovní pas pěstounem, který je rozhodnutím soudu oprávněn pouze k podání žádosti o vydání cestovního pasu, by měl k žádosti připojit i souhlas zákonného zástupce, neboť v rozsudku již není nijak upraveno, že tento souhlas s vydáním cestovního pasu není třeba vyžadovat. Jedná se o možnost, která vyplývá již ze zákona o cestovních dokladech a není nutné, aby byl pěstoun k tomuto úkonu zvlášť zmocněn rozhodnutím soudu. Naopak rozsudky, ve kterých je stanoveno, že v případě podání žádosti o cestovní pas pěstounem není třeba vyžadovat souhlas zákonného zástupce s jeho vydáním, opravňují podle našeho názoru pěstouna k podání žádosti o vydání cestovního pasu i bez uděleného souhlasu zákonného zástupce.

V oblasti občanských průkazů je obdobně situace upravena v § 4 odst. 5 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve zněních pozdějších předpisů, odbor správních činností zastává k této věci stejný názor jako při podání žádosti o cestovní pas pěstounem.

4 KÚ PARDUBICKÉHO KRAJE (dotaz č. 8 – 14)

8. Ztráta potvrzení o OP

Stávalo se, že měl klient vystaveno potvrzení o OP z důvodu ztráty/odcizení, které však ztratil ještě před podání žádosti o nový OP (pověštinou sociálně slabší občané). Prosily nás kolegyně ze sociálního odboru, abychom vydaly 2. potvrzení, protože klient pak nemohl být např. umístěn do „ubytovacího – azylového zařízení“ apod. Náš dotaz zní: původní potvrzení o OP v centrální evidenci C227 zrušit a vydat a zapsat do C227 nové?

NÁZOR KÚ

Ponechat původní potvrzení, neopravovat ani nevydávat nové s aktuálním údajem o TP. Potvrzení o OP je dokladem pro občana o nahlášení ztráty, odcizení, zadržení atp. OP, vydané v okamžiku nahlášení, zadržení..., tedy s údaji aktuálními v daném okamžiku. Není důvod vydávat nové potvrzení. Aktuální údaj o adrese TP ověříme v IS. Potvrzení občanovi odebereme při převzetí nového OP. Potvrzení k OP již bylo vydáno a je evidováno. Není důvod pro vydání nového potvrzení, to že potvrzení klient ztratil je irelevantní.

Bylo již řešeno na videokonferenci 29. dubna 2016. Ministerstvo vnitra doporučovalo občanovi vydat potvrzení o OP s údajem o nové adrese, zároveň ponechat původní potvrzení s tím, že se přeškrtně a doplní se do něj, že platilo do

STANOVISKO OSČ

Ztráta či odcizení potvrzení o občanském průkazu není důvod pro vydání nového potvrzení. Skutečnost, že potvrzení občan ztratil, je irelevantní. Potvrzení zůstane platné do doby převzetí nového občanského průkazu, pak se automaticky zneplatní.

9. Zavedení titulu v C227 u občana, který nežadá o nový OP

Jak zavedeme v centrální evidenci C227 titul u občana, který **nežadá o nový OP**, pouze chce zapsat titul do IS (není to častý požadavek, ale již jsme se s tím setkali). Klient uváděl, že často komunikuje s orgány veřejné správy a chce, aby měl akademický titul zaveden).

NÁZOR KÚ

Podle našeho názoru nelze titul zapsat do evidence C227 bez podání žádosti o OP. Zapsat titul lze v aplikaci CDBP při podání žádosti o OP, při předání vyhotoveného OP se nově zapsaný titul „přetáhne“ do centrální evidence C227. Klient má možnost požádat o nový OP z důvodu zapsání titulu, byť stávající doklad je platný, úkon je však spojen s úhradou správního poplatku. Pokud bude občan žádat o nový OP, např. z důvodu změny místa TP, může zároveň požádat o uvedení titulu, v tomto případě bez úhrady správního poplatku.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ.

10. Žádost o nový OP a následná změna TP žadatele

V poslední době se nám často stávalo, že občan přišel podat žádost o nový občanský průkaz a o několik dní později si změnil místo TP. Nový OP tedy nesl nesprávný údaj. V praxi jsme u OP s nesprávnými údaji oddělili příslušný rok a vystavili potvrzení o změně TP a takto jej občanu předali s tím, že současně podal novou žádost o OP. Nebo pokud po změně stavu žadatel/ka předkládá OP bez odděleného příslušného rohu a nemá vystaveno potvrzení, tento úkon jsme též provedli před uzavřením procesu podání žádosti o nový OP. Můžeme takto postupovat a máme někde evidovat vydaná potvrzení o změně TP či změně stavu?

NÁZOR KÚ

Nový OP s nesprávnými údaji občanovi nepředávat, nevystavovat potvrzení, OP se zneplatní v aplikaci CDBP a následně občan podá novou žádost o OP.

Pozn.: Bylo již řešeno na videokonferenci v listopadu 2016. Uvádíme stanovisko Ministerstva vnitra, OSČ: pokud má občan ve výrobě OP a změnil trvalý pobyt, stav (který bude v OP uveden), pak se vyhotovený OP občanovi nepředává, ale zneplatní se v aplikačním prostředí CDBP, protože obsahuje nesprávný údaj (aplikace signalizuje nesprávný údaj – červeně). O skončení platnosti OP se v tomto případě nerozhoduje. Teprve po zneplatnění může občan podat novou žádost o OP.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ.

11. Využívání BOKu v praxi (Žamberk)

Kdy se začne aktivně využívat BOK a jakým konkrétním způsobem bude fungovat?

STANOVISKO ORP

Občané se často ptají na smysl zadávání BOK.

NÁZOR KÚ

BOK slouží k autentizaci při elektronické identifikaci držitele OP při komunikaci s IS veřejné správy. BOK si zvolí občan při převzetí OP, bez jeho zadání nelze občanský průkaz předat. Výjimky z této povinnosti stanoví pouze zákon o OP v § 8a odst. 5, tj. občan mladší 15 let, občan omezený ve svéprávnosti, a z důvodu těžko překonatelné překážky (těžko překonatelné překážky nelze taxativně definovat, vždy je na uvážení správního orgánu rozhodnout, zda se v konkrétním případě o takovou překážku jedná).

STANOVISKO OSČ

Do návrhu nového zákona o občanských průkazech byla zapracována možnost využití BOK například k dodatečnému ověření držitele při fyzickém prokázání jeho totožnosti nebo k autentizaci držitele občanského průkazu při ohlášení ztráty nebo odcizení občanského průkazu (viz dotaz č. 6). Technickými útvary Ministerstva vnitra bylo sděleno, že dané využití BOK bude technicky umožněno.

12. Vracení neplatných CP

Jak docílit vracení neplatných cestovních pasů? Občané tuto povinnost velmi často neplní, při převzetí nového CP neplatný pas i po upozornění neodevzdají. Lze ukládat pokutu za nesplnění povinnosti odevzdat neplatný CP (dle sdělení MV č.j. MV-47919-1/SC-2010)? Po jaké době se promlčí přestupek, když občan neodevzdá neplatný cestovní pas (§ 34a odst. 1, písm. e) zákona č. 329/1999 Sb. o cestovních dokladech)?

STANOVISKO ORP

Domníváme se, že tento druh přestupku se promlčí za 1 rok od uplynutí platnosti CP, pokud občan neplatný CP neodevzdal (§30 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Domníváme se, že tento přestupek je ve většině případů nepostižitelný a nemáme tak možnost odevzdání neplatných cestovních pasů vymáhat.

NÁZOR KÚ

Názor neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem ORP. Pokud ještě nedošlo k promlčení, lze udělit pokutu příkazem na místě před převzetím nového cestovního pasu, ale stupeň škodlivosti protiprávního jednání je v tomto případě nízký.

13. Přípravované změny na úseku OP

Prosíme o plošné předání informací o chystaných změnách na úseku OP do území – termíny, předpokládané změny – zejm. ve vztahu k biometrice a novým kompetencím policie.

NÁZOR KÚ

Názor neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

Návrh nového zákona o občanských průkazech by měl jít na konci roku 2019 do mezirezortního připomínkového řízení.

14. Změny v oblasti správních poplatků

Prosíme o oficiální informaci k chystané změně správních poplatků.

NÁZOR KÚ

Názor neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

Návrh nového zákona o občanských průkazech a novela zákona o správních poplatcích by měl jít na konci roku 2019 do mezirezortního připomínkového řízení.

5 KÚ KRAJE VYSOČINA (dotaz č. 15 – 16)

15. Dotaz MěÚ Třebíč – úhrada správního poplatku v případě změny pohlaví

Hradí se správní poplatek za výměnu dokladu eOP a e-pas v případě změny pohlaví (dojde ke změně jména, příjmení a občanovi je přiděleno MV nové rodné číslo)?

Podle sazebníku z. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích (dále jen „zákon o SP“) u Položky 8 ani u Položky 115 není tento úkon od správních poplatku osvobozen, a ani v poznámce není k tomuto úkonu zmínka, jak je např. u matričních úkonů v Položce 11.

- za vydání eOP – lze provést výměnu OP z osobního důvodu za správní poplatek Kč 200, nebo je možné aplikovat § 8 odst. 2 písm. b) zákona o SP, tzn. osvobození od správního poplatku (+ záznam do protokolu o neplatnosti OP z důvodu nesprávných údajů (§ 11 odst. 2 písm. b)?)
- lze aplikovat § 8 i na výměnu cestovního pasu v případě změny pohlaví (bez správního poplatku), nebo se jedná o nepovinný doklad, který správnímu poplatku podléhá? (+ záznam do protokolu o neplatnosti CD z důvodu nesprávných údajů (§ 28 odst. 2 písm. b))

NÁZOR KÚ

Za občanský průkaz se správní poplatek nehradí, za cestovní pas ANO.

STANOVISKO OSČ

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů nestanovuje výběr správního poplatku za vydání nového občanského průkazu pro občana staršího 15 let z důvodu změny údaje uvedeného v občanském průkazu. Pokud u občana došlo například ke změně pohlaví a údaje v dosavadním občanském průkazu již neodpovídají skutečnosti např. rodné číslo (nebo i jiné údaje), není za takovou výměnu občanského průkazu vybírán správní poplatek. Pokud občan podá žádost o vydání občanského průkazu ve zkrácené lhůtě, je vybírán správní poplatek za příslušné rychlejší vydání dokladu.

V případě, že u občana nastala změna rodného čísla a občan disponuje platným cestovním pasem, lze občana od výběru správního poplatku za vydání nového cestovního pasu v souladu s § 8 odst. 2 písm. b) zákona o správních poplatcích osvobodit. Pokud občan podá žádost o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě, je vybírán správní poplatek za příslušné rychlejší vydání dokladu.

16. Dotaz KÚ v souvislosti s dotazem MěÚ Třebíč

S odkazem na dotaz MěÚ Třebíč, kdy se jedná o osvojené nezletilé dítě, u něhož došlo ke změně příjmení i RČ. V tomto případě se jedná o výměnu nepovinných dokladů (OP i CD), které je třeba z důvodu nesprávných údajů vyměnit (+ záznam do protokolu).

Bude výměna dokladů bez správního poplatku s odkazem na § 8 zákona o SP, nebo bude částka vybrána podle sazebníku spr. poplatků, tj. Pol. 8 písm. d) Kč 50 a Pol. 115 písm. a) Kč 100?

NÁZOR KÚ

Za oba doklady se bude hradit správní poplatek.

STANOVISKO OSČ

Pokud byl občan mladší 15 let držitelem obou osobních dokladů, lze občana od výběru správního poplatku za vydání nového občanského průkazu nebo cestovního pasu v souladu s § 8 odst. 2 písm. b) zákona o správních poplatcích osvobodit. V případě, že nebyl držitelem uvedených dokladů, je za nové vybírán správní poplatek. Jestliže je žádost podána ve zkrácené lhůtě, je vždy vybírán správní poplatek za urychlené vydání.

6 KÚ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE (dotaz č. 17 – 21)

17. Převzetí CP typu „blesk“

Žadatel čerstvě dovršil 15 let, požádal o první OP a současně požádal o pas typu „blesk“. Kdo tento pas vyzvedne a s jakým dokladem?

NÁZOR KÚ

Za přítomnosti zákonného zástupce s rodným listem.

STANOVISKO OSČ

K převzetí cestovního pasu je oprávněn občan starší 15 let. Zákonný zástupce může převzít cestovní pas pouze za občana, který nedosáhl věku 15 let. Zákon o cestovních dokladech stanoví v § 22 konkrétní výčet osob, které jsou oprávněny k převzetí cestovního dokladu a tyto osoby mají povinnost dostavit se převzetí cestovního dokladu osobně. Proto, aby bylo možné zajistit předání cestovního dokladu oprávněné osobě stanovené v zákoně, je nezbytné ověřit její totožnost. Konkrétní způsob ověření totožnosti není v zákoně specifikován, v případě, že by se jednalo o situaci popsanou v zaslaném dotazu, může občan prokázat totožnost například rodným listem nebo i dosavadním cestovním pasem, pokud jím občan disponuje.

18. Zastupování dítěte na základě rozhodnutí soudu o pěstounské péči

V rozhodnutí soudu o pěstounské péči je ve většině případů napsáno, že tito zastupují dítě v běžných záležitostech. Máme se držet konstatování z různých materiálů a ze školení, že vydání CD je běžnou záležitostí nebo zde musí být konkrétně napsáno, že jsou oprávněni vyřizovat dítěti cestovní pas?

NÁZOR KÚ

Zastáváme názor, že vyřizování CD je běžnou záležitostí, oprávnění vyplývá z ust. § 17 odst. 4 zákona o CD.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. Vyžaduje se pouze souhlas zákonného zástupce za podmínek stanovených v zákoně o cestovních dokladech.

19. Doklady, které je třeba předložit k žádosti

Žadatel při podání žádosti na úřadě nemá platný občanský průkaz, nemá platný pas, nemá ukončený TP na území České republiky, zdržuje se trvale v cizině a je narozen v ČR. Jaké doklady v tomto případě musí předložit, aby mohla být žádost pořízena?

NÁZOR KÚ

Musí předložit osvědčení o státním občanství, totožnost prokáže neplatným dokladem ve spojení s RL, případně dalším hodnověrným způsobem.

STANOVISKO OSČ

V souladu s § 21 zákona o cestovních dokladech je občan povinen uvést všechny požadované údaje pravdivě a současně pravdivost uváděných údajů prokázat, případně předložit podklady pro jejich zjištění. U občanů, kteří nemají ukončený trvalý pobyt na území ČR, lze v případě pochybností o státním občanství, vyžadovat doklad o státním občanství. Pochybnosti o státním občanství lze očekávat zejména v případě, pokud občan nabyl státní občanství jiného státu v období do konce roku 2013. V uvedeném případě nejsou poskytnuty dostatečné informace k rozhodnutí, zda je nutné doklad o státním občanství vyžadovat. Rozhodnutí o nutnosti předložení dokladu o státním občanství je vždy závislé na konkrétních okolnostech každého případu a na posouzení dané situace úředníkem. Pokud bychom pominuli otázku státního občanství, lze doložit údaje v žádosti například matričními doklady, rodným listem, popřípadě oddacím listem. Zároveň má občan povinnost, pokud má trvalý pobyt na území ČR, být držitelem občanského průkazu.

20. Převzetí OP po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

Je-li občan propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody (z věznice) a OP je již vyroben OFFLINE u úřadu v jehož správním obvodu se věznice nachází, máme trvat na osobním převzetí OP, nebo je v tomto případě možné OP odeslat podle místa trvalého pobytu, nebo na žádost občana tam, kde se zdržuje? Vybírat v tomto případě správní poplatek 100 Kč za přeposlání OP?“

NÁZOR KÚ

OP přeposlat podle místa TP a vybrat správní poplatek.

STANOVISKO OSČ

Občanský průkaz zůstane pro občana připraven na ORP, který byl v žádosti určen jako předávající úřad. Občan se dostaví osobně na ORP.

21. Podnět k řešení – problém z praxe

Jedná se o opakované případy ohlášení zneužití dokladu, kdy oznamovatel má protokol od policie, ve kterém se konstatuje, potvrzuje, že už doklad byl zneužit (např. nákup a neuhrazení zboží, služeb s využitím osobních a dalších údajů z tohoto dokladu). Jak občanovi vysvětlit, že nelze legálně z tohoto důvodu zneplatnit doklad, i když neohlášení zneužití je jak u OP tak i CD přestupek a u OP má navíc občan i povinnost zneužití hlásit.

NÁZOR KÚ

Názor neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

Možnost ohlásit zneužití občanského průkazu je zapracováno do návrhu nového zákona o občanských průkazech. V současné době může občan z osobních důvodů požádat o vydání nového občanského průkazu a dosavadní se zneplatní před převzetím nového. Pokud by se jednalo o zneužití cestovního pasu, držitel může cestovní pas odevzdat s tím, že jej nebude dále používat (lze s ním sepsat záznam či protokol) a odevzdaný cestovní pas zneplatnit indikací Z5 (ostatní důvody).

7 KÚ OLOMOUCKÉHO KRAJE (dotaz č. 22 – 24)

22. Vydání dalšího cestovního dokladu občana ml. 15 let

Jak postupovat při vydání dalšího cestovního dokladu občana ml. 15 let, když zákonný zástupce uvede, že druhý zákonný zástupce mu odmítá vydat cestovní doklad dítěte.

Je tohle tvrzení tím odůvodněným případem, nebo máme napřed vyžadovat řešení této situace soudně, tak jak je uvedeno v projednávaných dotazech na úseku OP a CD – Plzeňský kraj, bod č. 14 z listopadu 2017?

NÁZOR KÚ

Domníváme se, že v takových případech lze vydat další CP. Ve zmiňovaném stanovisku MVČR je ve druhém odstavci odpovědi uvedeno, že prvním možným řešením je, aby se zákonný zástupce (otec) obrátil na soud. Z textu usuzujeme, že existují i další řešení, ty však v odpovědi uvedeny nejsou.

STANOVISKO OSČ

V souladu s § 17 odst. 1 zákona o cestovních dokladech, lze občanovi vydat v odůvodněných případech další cestovní pas. Zákon o cestovních dokladech uvádí jako příklad, co se rozumí odůvodněným případem, tzv. vízovou povinností. To znamená, že správní orgán může vydat další cestovní pas i z jiných důvodů uvedených žadatelem. Je vždy na správním orgánu a jeho správním uvážení, zda z uvedeného důvodu vydá či nevydá další cestovní pas.

23. Možnost využití digitalizované podoby občana starší jednoho roku

Uvažuje se o možnosti, že by se u žádostí o občanský průkaz prostřednictvím Off-line dala využít digitalizovaná podoba občana i starší jak jeden rok? Pokud ano, jaký je předpokládaný termín?

NÁZOR KÚ

Krajský úřad nemá dostatečné informace k tomu, aby mohl zaujmout stanovisko.

STANOVISKO OSČ

V souvislosti s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157 ze dne 20. června 2019 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu (dále jen „Nařízení“), které nabyde účinnosti 2. srpna 2021, budou součástí průkazů totožnosti biometrické údaje (tj. údaje o zobrazení obličeje a údaje o dvou otiscích prstů rukou). Biometrické údaje bude možné v souladu s Nařízením uchovávat pouze po dobu 90 dnů ode dne vydání dokladu, proto tyto údaje nebude možné použít po uplynutí výše uvedené lhůty do občanského průkazu.

24. Možnost ponechání cestovního pasu

Uvažuje se o možnosti, že by si cestovní pas po znehodnocení stránky s nosičem dat mohl občan ponechat?

NÁZOR KÚ

Krajský úřad nemá dostatečné informace k tomu, aby mohl zaujmout stanovisko.

STANOVISKO OSČ

Ano, o této možnosti se uvažuje, realizace připadá v úvahu při další novelizaci zákona o cestovních dokladech. Do návrhu zákona o občanských průkazech je možnost ponechání neplatného občanského průkazu již zpracována.

8 KÚ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE (dotaz č. 25 – 28)

25. Dlouhodobě nevyzvednutý OP a následná žádost o nový OP

Setkali jsme se s případem, kdy si občan zažádal na našem úřadu o vydání OP a tento si dlouhodobě nevyzvedl. Poté se přestěhoval do Prahy, kde si provedl změnu místa trvalého pobytu, a když si chtěl požádat o nový OP na aktuální TP, zjistil, že má vyhotovený OP na našem úřadu, který si dosud nevyzvedl, nebylo tedy možné požádat o další OP. Jak v tomto případě postupovat? Musí se občan osobně dostavit na zdejší úřad a převzít OP nebo lze postupovat jiným způsobem?

NÁZOR KÚ

Podle ust. § 8 odst. 5 z. č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, si občanský průkaz převezme občan u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, u kterého byla podána žádost o vydání občanského průkazu. Občanský průkaz uvedený v § 2 odst. 2 písm. a) téhož zákona, lze převzít i u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který občan uvedl v žádosti. Podle ust. § 8 odst. 4 nemůže-li se občan dostavit k převzetí OP ze závažných důvodů osobně, zabezpečí předání OP ORP, v jehož správním obvodu se občan zdržuje.

Pokud tedy občan nesplňuje podmínky k předání OP v Praze podle § 8 odst. 4 zákona o OP, ani v žádosti neuvedl převzetí OP v Praze, musí si doklad vyzvednout u ORP, u kterého podal žádost.

STANOVISKO OSČ

Občanský průkaz, v němž je uveden nesprávný údaj, není možné občanovi předat. Je nutné před předáním občanský průkaz zneplatnit a teprve následně je možné pořídit novou žádost o občanský průkaz již s aktuálními údaji. Vzhledem ke skutečnosti, že se nejedná o občanský průkaz, který by byl platný (není ještě předán držiteli občanského průkazu), není nutné rozhodovat o skončení platnosti občanského průkazu podle § 12 zákona o občanských průkazech, a lze ho i bez tohoto kroku zrušit prostřednictvím aplikace CDBP. Pouze v této souvislosti doporučuje provést poznámku do žádosti o nepředání občanského průkazu občanovi a důvodu zrušení občanského průkazu.

26. Žádost o vydání OP před skončením platnosti z důvodu doplnění povinného údaje do OP

Občan má OP vydaný v roce 2013 (žádost pořízena doma „offline“) v době, kdy ze zdravotních důvodů nebyl schopen podpisu. Jeho stav se zlepšil a v roce 2019 chce požádat o vydání nového OP. Žádá o vydání OP bezplatně s tím, že podpis občana je „povinným údajem“ v případě, že podpisu schopen je. Lze vydat OP bezplatně nebo jen na vlastní žádost za 200 Kč?

NÁZOR KÚ

OP byl vydán občanovi v souladu se zákonem č. 328/1999 Sb., a je stále platný. Proto se domníváme, že o nový OP bude občan žádat z jiného osobního důvodu v době delší než půl roku před uplynutím platnosti dosavadního OP, a tudíž zaplatí správní poplatek 200,-Kč.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. Obdobným způsobem se postupuje i v případě občanských průkazů pro malé děti, které se při podání žádosti ještě neumějí podepsat. U této skupiny občanů taktéž není vyžadováno doplnění podpisu ve chvíli, kdy jsou schopni podpis provést.

27. Správní poplatky – vydání OP před volbami

Občan ztratí OP, před volbami je mu bezplatně vydán OP bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti na 1 měsíc. O vydání nového OP se strojově čitelnými údaji a s elektronickým kontaktním čipem pak požádá bezplatně? Důvodem vydání dalšího OP je skončení platnosti „volebního“ OP, neboť žádost podává půl roku před skončením platnosti OP bez strojově čitelných údajů. Přičemž na dni podání „další“ žádosti nezáleží – lze podat v den vydání OP s platností na 1 měsíc, příp. kdykoliv poté – nikdy neplatí. Je to tak?

NÁZOR KÚ

V souladu s ust. § 14 odst. 1 písm. d) zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, má občan povinnost požádat do 15 dnů od nahlášení ztráty o nový OP. Podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, položka 8, při vydání OP se strojově čitelnými údaji za průkaz ztracený, ORP vybere správní poplatek 100 Kč.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. Občanský průkaz bez strojově čitelných údajů je občanovi vydán z důvodu, aby po dobu než mu je vyhotoven občanský průkaz se strojově čitelnými údaji, mu nebylo odepřeno volební právo, jedno ze základní lidských práv stanovených v Listině základních svobod. Žádost o volební občanský průkaz by měla být podána současně se žádostí o občanský průkaz se strojově čitelnými údaji, případně později, nestihne-li se vyhotovit strojově čitelný občanský průkaz do termínu voleb. Proto je nutné v souladu s Položkou 8 zákona o správních poplatcích vybrat od občana správní poplatek ve výši 100 Kč za vydání občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem za průkaz ztracený.

28. Zadávání titulů v aplikaci C227

Z jiných úřadů jsou nám běžně doručovány diplomy pro zavedení do systému, což již u nás není možné. Máme za to, že po zavedení C227 na všech úřadech se již bude moci zadat titul jen do CDBP a při každém podání o občanský průkaz bude občan povinen předložit diplom pro zavedení titulů. Jaký je záměr MVČR, když přes systém C227 zadávání titulů není možné?

NÁZOR KÚ

Občan je doklad o získaném titulu, pokud jej požaduje zapsat do občanského průkazu, povinen předložit pouze v případě, že požadovaný titul doposud neměl v občanském průkazu zapsaný, s odkazem na ust. § 7 odst. 2 z. č. 328/1999 Sb. Proto by aplikace C227 měla umožnit zadání titulu.

STANOVISKO OSČ

Zápis titulu do občanského průkazu a současně do agendového informačního systému evidence občanských průkazů je prováděn prostřednictvím aplikace CDBP. Tituly, které jsou k občanovi zapsány do žádosti o občanský průkaz, se současně zapíší do evidence občanských průkazů, není tudíž třeba, zavádět akademický titul do evidence jiným způsobem. Ani do budoucna nebude třeba, aby akademický titul občan dokládal při každém podání žádosti o občanský průkaz.

9 KÚ ZLÍNSKÉHO KRAJE (dotaz č. 29)

29. Problematika podpisu na žádosti o vydání OP, resp. CP

Náš námět souvisí s konkrétním případem konzultovaným s Mgr. Stiebitzem telefonicky – podpis v podobě obrázku, emotikonu, emoji apod.

Jak správně postupovat v případě, kdy klient trvá na této podobě podpisu?

NÁZOR KÚ

Názor neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

Při podání žádosti o vydání občanského průkazu nebo cestovního pasu se požaduje vlastnoruční podpis občana určený k jeho dalšímu digitálnímu zpracování. Tímto podpisem se rozumí vlastní rukou občana provedené písemné vyjádření jeho jména i příjmení, popřípadě pouze příjmení. V čl. 11 a 25 ve směrnici Ministerstva vnitra č.j. MV-27690-25/SC-2018 ze dne 13. června 2018 je následně definována povinnost provedení tohoto podpisu prostřednictvím písmenného vyjádření jména a příjmení občana, popřípadě příjmení.

Proto v návaznosti na výše uvedené zastáváme názor, že podpis v podobě obrázku či emotikonu je nepřijatelný. Občana je třeba upozornit, že jím provedený podpis nesplňuje zákonem stanovené náležitosti a nelze ho do žádosti o občanský průkaz použít. V případě, že občan na tomto provedení podpisu trvá, nelze žádost o vydání občanského průkazu pořídit, neboť nejsou splněny zákonem stanovené náležitosti. Stále platí stanovisko odboru správních činností SC-1359/2005, popřípadě stanovisko MV-128617-1/SC-2012, které bylo zasláno na všechny obecní úřady obcí s rozšířenou působností a na vědomí krajským úřadům.

Postup u cestovního pasu

Podpis je náležitostí žádosti o vydání cestovního pasu (§ 20 odst. 1 zákona o cestovních dokladech). Pokud podpis neodpovídá požadavkům stanoveným v § 20 odst. 6 zákona o cestovních dokladech (vlastní rukou občana provedené písemné vyjádření jména i příjmení, popřípadě pouze příjmení), žádost neobsahuje předepsané náležitosti. Pokud žádost neobsahuje předepsané náležitosti nebo trpí jinými vadami, postupuje správní orgán podle § 45 odst. 2 správního řádu: pomůže žadateli nedostatky odstranit, v tomto případě na místě, tj. umožní mu, aby se podepsal stanoveným způsobem (pořízení podpisu lze opakovat). Současně mu vysvětlí, jaké budou následky, pokud tak neučiní, tedy, že se mu cestovní pas nevydá a řízení se zastaví. Pokud se žadatel odmítne podepsat stanoveným způsobem, správní orgán podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu řízení o vydání cestovního pasu zastaví, protože žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání v pokračování řízení. Konkrétně to znamená dokončit pořízení podpisu, žádost vytisknout, aby byl důkaz o nesprávném podpisu, poté v aplikaci CDBP zpracovat usnesení o zastavení řízení. Žádost společně s usnesením o zastavení řízení by se založila do spisové dokumentace.

Postup u občanského průkazu

Podle stanoviska odboru legislativy se na vydání občanského průkazu vztahují subsidiárně ustanovení správního řádu jako na vydání osvědčení, tudíž se bude postupovat podle § 155 odst. 3 správního řádu. Pokud správní orgán shledá, že nelze vydat osvědčení, je povinen o tom podle tohoto ustanovení správního řádu na požádání písemně uvědomit dotčenou osobu. Pokud se tedy žadatel o vydání občanského průkazu odmítne podepsat stanoveným způsobem, vydá mu správní orgán písemné sdělení o tom, že občanský průkaz nelze vydat. Tím řízení o vydání občanského průkazu končí, žádný opravný prostředek proti takovému skončení řízení neexistuje. Konkrétně by to znamenalo žádost vytisknout, aby byl důkaz o nesprávném podpisu a potom zrušit proces. Žádost spolu se sdělením by se založila do spisové dokumentace.